Визуален семинар / Visual Seminar

RRR

Red Riviera Revisited
Завръщане в Червената Ривиера

this project takes place in the framework of relations
relations is a project initiated by KULTURSTIFTUNG DES BUNDES (Federal Cultural Foundation, Germany)
www.projekt-relations.de

Този проект се осъществява в рамките на relations.
relations е проект, инициран от Федералната културна фондация, Германия

28 април – 21 май/April 28 – May 21, 2005

куратори/curators
Лъчезар Бояджиев/Luchezar Boyadjiev, **Яра Бубнова/Iara Boubnova**

Биргит Бренер/Birgit Brenner
Кристин де ла Гарен/Christine de la Garenne
Олаф Николай/Olaf Nicolai
Роман Ондак/Roman Ondak
Шон Снайдер/Sean Snyder
Улрике Кушел/Ulrike Kuschel
Виа Левандовски/Via Lewandowsky

Visual Seminar
Визуален семинар

Откриване на изложбата: четвъртък, 28 април 2005, 18 ч.
Opening: Thursday, April 28, 2005, 6 p.m.

Център за култура и дебат „Червената къща“, ул. „Любен Каравелов“ 15, София
The Red House Center for Culture and Debate, 15, Lyuben Karavelov St., Sofia

„Червената Ривиера“ бе едно название, дадено на българското черноморско крайбрежие през последните десетилетия от съществуването на социалистическия лагер на верните на СССР държави. Крайбрежие на единственото топло море, достъпно за народите от тогавашната социалистическа Източна Европа, през летните месеци то гъмжеше от курортисти. Всяко лято кервани от трабанти, вартбурзи, шкоди и лади с хора от ГДР, Унгария, Полша и Чехословакия – пресичаха Румъния и влизаха в България, за да достигнат в крайна сметка многобройните къмпинги по брега. Цели семейства се решаваха на пътуването, за да прекарат поне месец в романтичните, макар и не тъй добре организирани полу-частни, полу-държавни условия на летуване от социалистически тип: месец, защото пътуването беше дълго и трудно. По онова време не можеше да се мине по по-краткия път през Югославия, защото Югославия беше държава полу-капиталистическа и затворена за източноевропейците.

Крайбрежието и къмпингите бяха, поне през последното социалистическо десетилетие, свободно пространство, в което отпадаха почти всички строги разпореждания и правила за поведение. Приятни кръчми на открито, нощни дискотеки с гърмяща западна музика под импровизирани тенти, цели километри нудистки плажове, романтични вечери пред палатките в къмпингите, мимолетни любовни преживявания за хора от всички възрасти и народности, многокултурни и транскултурни побратимявания, налагащи единствено правилото да се отпуснеш, забравяйки тежката зима. Много деца са плод на този късносоциалистически рай на свободната любов – може би най-близкото приближение на Източна Европа към утопията на хипитата... Хиляди източноевропейски младежи влязоха в зрялата си възраст през тези лета. Всичко това – на фона на непретенциозните, макар и недвусмислено късносоциалистически материални условия в България – с рушащи се бунгала, водопроводи, електрификация и лавки за храна по къмпингите, с тесни и претоварени пътища, с прашни сиви градове, през които човек преминаваше бързо, устремен към пясъка, слънцето и морето.

The Red Riviera was the nickname given to the Bulgarian Black Sea Coast during the last decades of the existence of the Socialist camp of countries loyal to the USSR. Being the only accessible warm sea for the people living in the formerly socialist Eastern Europe, this coast was full of vacationers during the summer months. Each summer caravans of cars, Trabants, Wartburgs, Skodas, Ladas, etc. from the GDR, Poland, Hungary, and the Czechoslovakia crossed Romania and went into Bulgaria eventually making their way to the numerous campsites along the seashore. Whole families took the journey to spent at least one month under the romantic but not so well organized conditions of the socialist type of semi-private/semi-official tourism; a month because the trip was so hard and long. At that time one couldn't go via the shorter way across Yugoslavia because it was a closed for Eastern Europeans, semi-capitalist country.

Трудно е да се изчисли колко души са предприели това пътуване между шестдесетте и края на осемдесетте години на XX в. Милиони хора прекараха известно време на Черноморието, голяма част от тях от ГДР. Възможно е седем от всеки десет души, израстнали там и в момента на тридесет-четиридесет години да са били за известно време в България, главно по Черноморието, но и в планините, а и по цялата страна. Става дума за едно от най-многобройните ежегодни премествания на хора, равно на което по брой, поне в нашия регион, е само сезонната миграция на турските гастарбайтери през втората половина на XX в. Приликата, обаче, е само в това, че всички те пресичаха България, за да прекарат лятото и да си отпочинат. Разликата – в това, че гастарбайтерите си отиваха у дома, за да занесат нещо на семействата си, а източноевропейците отиваха доброволно да поживеят малко в „рая на свободата“. Тъй, въпреки физически отвратителните условия, пътуванията неизменно бяха свързани с положителни изживявания и спомени.

В контекста на **Визуалния семинар** тези преживявания са много благодарна работна основа. Много от споменатите младежи станаха художници, които след 1989 г. изобщо не са се връщали в България. Но визуалните им спомени за страната са се запазили.

The shore and its campsites was, at least during the last socialist decade of the 1980s, a space of freedom where all the strict rules and codes of behavior were quite relaxed. Pleasant outdoor pubs, late night discos with loud Western music under improvised tents, nudist beaches stretching for kilometers, romantic evenings around the tents in the campsite, quick love affairs for people of all ages and origins, multicultural and cross cultural fraternization that knew only one rule – to relax from the hard winters and to have fun. Many children were born of this late socialist paradise of free love – maybe the nearest Eastern Europe ever came to the hippie utopia... Thousands of teenagers from Eastern Europe started their adult lives during those summers. And all of this against the backdrop of the simple yet quite visibly late socialist material surroundings in Bulgaria – the collapsing bungalows, water and electrical facilities, food outlets in the campsites, the narrow yet crowded roads, the dusty gray cities one went through while pushing to get to the sand, the sun and the sea.

It is hard to overestimate how many people made the trip between the 1960s and the end of the 1980s. Millions spent time on the Black Sea cost, large part of them from the GDR. Chances are that 7 out of 10 people who grew up in the GDR and are now in their

В същото време България, Черноморието и градовете промениха значително своята социална структура и начин на живот. Визуалният интерфейс също се е променил и непредубеденото око на чужденеца не може да не е по-чувствително във възприемането на промените, които **Визуалният семинар** се старае да изследва. А българското Черноморие е онази част от нашата територия, в която са най-гъсто струпани новите интереси на капитала и корпоративните инвестиции. Някога сивата социалистическа столица София днес има хаотична визуална среда и е пространство на урбанистична „свобода". Крайбрежието, една малка ниша на свободата преди, днес е строго контролирано пространство на нео-капиталистически инвестиции и „растеж"; място на богати частни вили и хотели; туристически „рай" за средната класа; а дори и място на бъдещи военни бази.

През лятото на 2004 г. участващите художници отидоха по местата, където са били преди години... Някои отидоха там, където никога не са били... Нещо се е променило, нещо не.

Лъчезар Бояджиев

thirties to late forties have spent time in Bulgaria, mainly on the sea cost but also in the mountains, and all over the country. It's one of the most massive movements of people back and forth each year that is equaled in numbers, at least in this region, only by the seasonal migrations of the Turkish gastarbeiters in the second half of the 20 c. The similarity is that they all crossed Bulgaria in order to go to vacation and have some rest. The difference – the workers went "home" to deliver goods to their relatives, while the Eastern Europeans went voluntarily to a little heaven of "freedom".
So, invariably these trips are linked to positive experiences and memories in spite of the dismal physical conditions around.

Within the context of the **Visual Seminar** this pool of experiences is a vast resource to work with. Many of those youngsters became artists who never went back to Bulgaria after 1989. Their visual memories of the country have stayed in that time. Yet, Bulgaria, its sea cost and cities have undergone significant changes in the social structure and allover way of life. The visual interface of the country has changed and the fresh eye of the foreigner is bound to be more receptive when detecting the changes that the **Visual Seminar** aims to investigate. The Bulgarian Black Sea Coast in particular is the part of the country where the new interests of capital and corporate investment are most saturated. The once gray socialist capital of Sofia is now a chaotic visual environment and a space of urban "freedom". The coast, once a pocket of freedom, is now the restricted area of neo-capitalist investment and "growth"; the location of rich private villas and hotels; the middle class tourist "dreamland"; and even the future site of military bases.

In the summer of 2004 the participating artists went to the places they have been to years ago... Some went where they have never been to... Something has changed and something has not.

Luchezar Boyadjiev

Фотографии от визуалния дневник на предварителните завръщания на художниците/Photographs from the visual diary of the preview re-visits of the artists

ИНСТИТУТ ЗА СЪВРЕМЕННО ИЗКУСТВО София ICA Sofia INSTITUTE OF CONTEMPORARY ART

CENTRE FOR ADVANCED STUDY sofia

Изложбата „Завръщане в Червената Ривиера“ е част от „Визуален семинар“, проект на Институт за съвременно изкуство – София и Център за академични изследвания София

The Red Riviera Revisited exhibition project is part of the Visual Seminar, a project of the Institute of Contemporary Art – Sofia and the Centre for Advanced Study Sofia

